

***Raportul Serviciului Fiscal de Stat privind
activitățile de minimizare a practicii de achitare a
salarilor „în plic” și a muncii „la negru” pentru
anul 2024***

Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, aprobat prin ordinul comun IFPS nr.393, ISM nr. 12-a, IGP nr. 82, CNSM nr.150 din 05.05.2015, Serviciul Fiscal de Stat (SFS), Inspectoratul de Stat al Muncii (ISM), Ministerul Afacerilor Interne (MAI) și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)

Raportul Serviciului Fiscal de Stat de minimizare a practicii de achitare a salariilor „în plic” și a muncii „la negru”, realizate de grupurile multidisciplinare pe parcursul anului 2024

Activitatea Serviciului Fiscal de Stat este orientată spre realizarea obiectivelor ce-i revin, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației.

Serviciul Fiscal de Stat în vederea verificării respectării legislației în domeniul raporturilor de muncă și protejării drepturilor salariaților, precum și întreprinderii măsurilor de prevenire și contracarare a fenomenului muncii „la negru” și a practicii de achitare a salariilor „în plic”, în scopul realizării obiectivelor strategice prevăzute în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887 din 22.11.2023 a întreprins un șir de acțiuni conform competențelor.

Prioritatea de bază a Serviciului Fiscal de Stat este ca acțiunile de conformare voluntară întreprinse să contribuie la majorarea nivelului de respectare a legislației de către contribuabili, astfel încât acțiunile de control să fie reduse la minim.

Astfel, acțiunile întreprinse de către Serviciul Fiscal de Stat au fost orientate spre prevenirea și instrumentarea, în cooperare cu organele semnatare ale Regulamentului comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, a cazurilor de utilizare a muncii ”la negru”, respectiv prin desfășurarea controalelor ce au vizat identificarea și sancționarea cazurilor de utilizare a muncii (ne)subdeclarată cât și acțiuni de conformare și informare a contribuabililor.

Prin implementarea activităților de conformare, Serviciul Fiscal de Stat își propune crearea unui climat bazat pe încredere și respect reciproc în relația cu contribuabilii și informarea permanentă a contribuabililor privind politica și strategia sa de dezvoltare.

În scopul continuării acțiunilor de conformare voluntară și forțată și informare a cetățenilor privind riscurile fenomenului „salariului în plic” și „muncii la negru” Serviciul Fiscal de Stat a elaborat Planul de acțiuni de prevenire și combatere a fenomenului muncii ne(sub)declarată ”Declară, Achită Legal Salariul” care a fost implementat pe parcursul anului 2024.

Planul de acțiuni ”DAL”SFS2024 prevede acțiuni de asistență și sprijin pentru contribuabilii care execută la timp și în volum deplin obligațiile fiscale, precum și politici de identificare și descurajare a contribuabililor care se eschivează conștient de la plata impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii. De asemenea, Programul stabilește procedura de monitorizare a contribuabililor cu aplicarea tratamentelor de conformare.

Scopul planului de acțiuni constă în creșterea gradului de conformare a contribuabililor din domeniile de activitate economică cu risc sporit de utilizare a muncii ”la negru” și/sau a achitării salariilor în plic prin activități de monitorizare, supraveghere și control, sensibilizarea reprezentanților legali și actorilor sociali implicați.

Acțiunile de conformare voluntară vor cuprinde patru eșantioane semnificative de contribuabili care își desfășoară activitatea în domeniile de activitate cu risc, cu aplicarea filtrelor de selectare: numărul salariaților, salariul mediu lunar mai mic de 5 000 lei, volumul livrărilor considerabile pentru anul 2023, comparativ cu profitabilitatea redusă sau pierderi.

Monitorizarea contribuabililor selectați ne va permite să identificăm în timp real numărul real al angajaților, fondul de remunerare și obligațiilor aferente plăților salariale.

Astfel, pe parcursul anului 2024 de către Serviciul Fiscal de Stat au fost întreprinse diverse măsuri cu scopul:

- descurajării fenomenului utilizării muncii ne/subdeclarate prin constatarea și sancționarea cazurilor de încălcare a legislației în domeniul muncii;

- asigurării unui cadru legal legislativ care să contribuie la diminuarea fenomenului muncii la negru și achitarea salariilor în plic, consolidarea metodelor și instrumentelor Serviciului Fiscal de Stat de detectare a cazurilor de utilizare a muncii ne/subdeclarate;

- consolidării interacțiunii între autoritățile responsabile de procesul de combatere a muncii ne/subdeclarate.

Obiectivul principal al Planului DAL SFS2024 reprezintă conformarea voluntară a contribuabililor la declararea reală a plăților salariale achitate angajaților cu calcularea și achitarea obligațiilor ce le revin conform prevederilor legale.

Sub aspectul realizării obiectivului privind consolidarea interacțiunii între autoritățile responsabile de procesul de combatere a muncii ne(sub)declarate și anume conlucrarea Serviciului Fiscal de Stat cu Inspectoratul de Stat al Muncii, pentru anul 2024 au fost planificate 25 controale comune. Ca rezultat, 15 controale au fost efectuate de comun acord cu funcționarii Inspectoratului de Stat al Muncii, 10 control în lipsa participării reprezentanților Inspectoratului de Stat al Muncii.

În perioada de referință de către Serviciul Fiscal de Stat au fost examinate petiții recepționate de la cetățeni privind invocarea încălcărilor legislației admise de către angajatori la calcularea plăților salariale și neachitarea de către aceștia a obligațiilor aferente. Ca rezultat al cererilor examinate, au fost readresate spre examinare conform competenței și Inspectoratului de Stat al Muncii.

Pentru promovarea politicilor de educație juridică și civică a salariaților, informarea și consultarea celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației în domeniul relațiilor de muncă, precum și pentru asigurarea transparenței activității, de către SFS au fost realizate acțiuni informative și de sensibilizare:

- efectuarea vizitelor fiscale la 10 844 agenți economici (75 vizite fiscale efectuate de către DDCM și 10 769 vizite efectuate de către DGDF);

- organizate și desfășurate 156 seminare pentru angajați și angajatorii din sectoarele cu risc înalt de neconformare privind aplicarea legislației.

De menționat, că de către agenții economici față de care au fost întreprinse măsuri de conformare prin prisma vizitelor fiscale, pentru A/2024 au fost declarate obligații aferente plăților salariale în mărime de 3 250 892 mii lei, în creștere cu 23.28 % comparativ cu perioada similară a anului precedent care constituie 2 636 942 mii lei, inclusiv la compartimentul:

- impozitul pe venit din salariu pentru anul 2024 au fost declarate obligații fiscale în mărime de 613 910 mii lei în creștere cu 29.47 % comparativ cu perioada similară a anului precedent care constituie 474 142 mii lei;

- contribuții de asigurări sociale aferente plăților salariale, pentru anul 2024 au fost declarate obligații fiscale în mărime de 1 912 913 mii lei în creștere cu 21.61 % comparativ cu perioada similară a anului precedent care constituie 1 572 871 mii lei ;

- prime de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente plăților salariale, pentru anul 2024 au fost declarate obligații fiscale în mărime de 724 069 mii lei în creștere cu 22.73 % comparativ cu perioada similară a anului precedent care constituie cu 589 922 mii lei.

În rezultatul activităților desfășurate de către Serviciul Fiscal de Stat, pentru anul 2024 au fost stabilite încălcări ale legislației în domeniul raporturilor de muncă (diminuarea fondului de salarizare, impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală).

Astfel, au fost emise **289 de decizii** asupra cazului de încălcare a legislației, ce vizează corectitudinea calculării și achitării plăților salariale, impozitelor și defalcărilor aferente acestora.

În consecință, au fost calculate suplimentar la buget obligații aferente plăților salariale: impozitul pe venit, contribuțiile de asigurări sociale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, penalități și amenzi în sumă totală de 82 830 mii lei din ele achitate 26 769 mii lei.

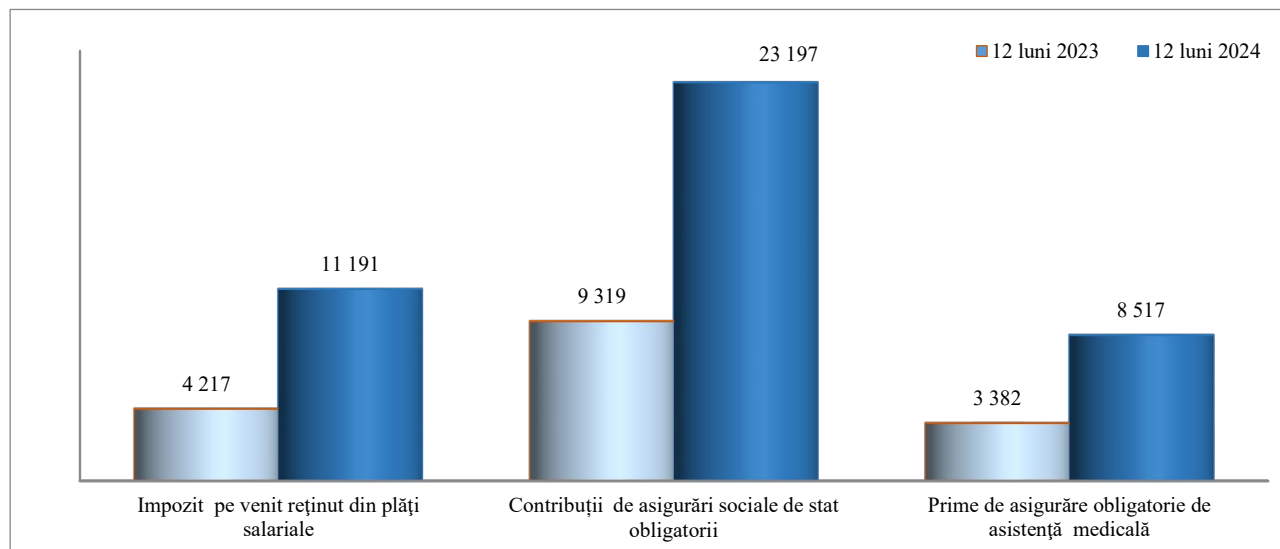
Totodată, în cadrul controalelor efectuate de comun cu funcționarii Inspectoratului de Stat al Muncii, au fost calculate suplimentar la buget obligații aferente plăților salariale: impozitul pe venit, contribuțiile de asigurări sociale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, penalități și amenzi în sumă totală de 929 mii lei.

Pentru încălcarea prevederilor legislației în vigoare aferente raporturilor de muncă, conform deciziilor emise s-a calculat suplimentar pentru plata la buget:

- impozit pe venit reținut din plățile salariale în sumă de 11 191 mii lei;
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 23 197 mii lei;
- prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 8 517 mii lei.

Sumele calculate în rezultatul controalelor, sunt prezentate conform Tabelului nr.1 (**mii lei**).

Tabelul nr.1

Astfel, pentru anul 2024 au fost calculate suplimentar la buget obligații fiscale aferente plăților salariale (cu excepția penalităților și amenzilor aplicate) cu 153.58 % mai mult comparativ cu perioada similară a anului 2023.

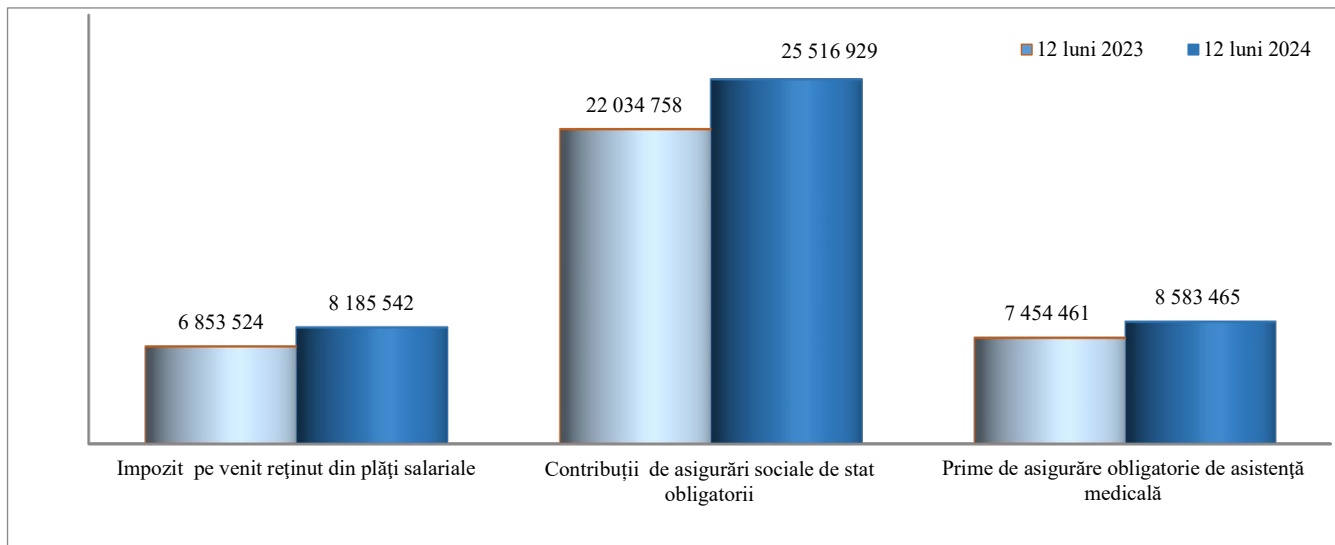
Calculările considerabile sunt datorate în mare parte aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare în cadrul controalelor fiscale efectuate la contribuabili, având ca bază nerefectarea în deplină măsură/integrală, în evidența contabilă, documentele de evidență și în dările de seamă a salariilor real achitate angajaților.

Pentru perioada anului 2024 numărul controalelor fiscale în cadrul cărora au fost constatate

încălțări ale legislației în domeniul raporturilor de muncă (diminuarea fondului de salarizare și obligațiilor fiscale aferente) a constituit 289 de cazuri comparativ cu 285 de cazuri pentru perioada similară a anului precedent. Suma obligațiilor suplimentar calculate per caz de control rezultativ constituie – 289 mii lei, comparativ cu – 97 mii lei pentru perioada similară a anului precedent.

Ca rezultat al măsurilor de conformare voluntară și forțată aplicate față de contribuabili pe parcursul anului 2024 și a dărilor de seamă prezentate, au fost încasate la BPN obligații aferente plăților salariale în mărime de 42 285 936 mii lei conform tabelului nr.2 (**mii lei**).

Tabelul nr.2

Astfel, pentru anul 2024 au fost încasate la buget obligații fiscale aferente plăților salariale cu 16.35 % mai mult comparativ cu perioada similară a anului 2023.

Acțiunile aplicate de către SFS pentru perioada anului 2024 au fost eficiente și urmează a fi realizate în continuare cu intensificarea măsurilor propuse în Planul DALȘ